Posudek vedoucího bakalářské práce na téma: „Farmakoekonomická analýza roztroušené sklerózy v České republice“.

Autorem bakalářské práce: Anna Grishko

Vedoucí bakalářské práce: Lukáš Sobíšek

Studentka se v předkládané bakalářské práci zabývá farmakoekonomikou roztroušené sklerózy. Toto téma je velmi aktuální (nejen v ČR). Cena léčby pomocí tzv. disease modifying drugs (DMD's) je velmi nákladná a o jejím pozitivní efektu na zmírnění míry disability se vedou diskuze mezi různými zájmovými skupinami. Na celém světě se provádějí farmakoekonomické studie, které by pomohly prokázat/zamítnout efekt léčby a kvantifikovat její ekonomický dopad na společnost. V České republice je bohužel toto téma minimálně zkoumáno. Jedním z důvodů je (doposud) absence kvalitních dat, na kterých by mohla být analýza provedena. Studentka provedla vyčerpávající rešerši těchto studií (cca 50 odborných publikací). Tento souhrn, který je nad rámec bakalářské práce, je k dispozici v kapitole 1 a očekávám, že bude zdrojem pro další výzkumníky v této oblasti.

Hlavním cílem předkládané bakalářské práce je aplikace markovského modelu na reálná klinická data, které pro tyto účely poskytlo RS centrum při neurologické klinice 1. LF UK a VFN. V oddílu 4 a následné Diskuzi jsou výstupy, které jsou zajímavé pro klinickou praxi. Jsou porovnány 2 skupiny, které se liší z hlediska historie léčby. Každá skupina čítá longitudinální data cca 200 pacientů. Vývoj disability v čase se pro tyto skupiny různí, což ukázal aplikovaný model. Avšak jedná se o specifické skupiny. Závěry je tedy nutno ověřit na dalších a ideálně větších skupinách pacientů. Toho si je studentka vědoma a v Diskuzi na toto upozorňuje. V diskuzi je dále snaha o hrubou kvantifikaci ekonomických dopadů na společnost.

K práci mám několik otázek:

1. str.25. Proč nebylo analyzováno zmiňovaných 4112 pacientů, ale jen 2 podskupiny?
2. str.35. Tabulka 10. Jak je možné, že u skupiny SET je odhad na dobu 10 let, když medián délky follow-upu je 8.8 (viz Tab.5)?
3. str.36. V Tabulkách 11 a 12 jsou odhady **průměrných** časů strávených v určitém stavu před jeho opuštěním? Není zmíněno v textu.
4. Str.36. Jsou hodnoty v Tab.11 (ASA) a Tab.12 (SET) porovnatelné, pokud se délky follow-upu liší, viz Tab.5)? Jak se liší hodnoty v těchto tabulkách oproti hodnotám v Tab.10?

Jedinou výtkou je příležitostný výskyt překlepů v textu a kostrbatých větných konstrukcí, což napovídá o tom, že studentka není rodilý mluvčí. Dále bych nevyčleňoval samostatně oddíl 1.4 „Formulace hypotéz“. Zde bych očekával stanovení vlastních hypotéz, avšak nachází se zde obecné hypotézy výzkumníků z této oblasti. I přes tyto drobné výtky je práce (její forma a obsah) na velmi vysoké úrovni, přesahující bakalářské práce na VŠE. Troufám si tvrdit, že je na úrovni odborné publikace z dané oblasti a šlo by z ní publikovat vědecký článek. Práci navrhuji k obhajobě a doporučuji hodnotit známkou „**Výborně**“.

S úctou,

Ing. Lukáš Sobíšek, Ph.D.